

Брюксел, 20.11.2012
COM(2012) 677 final

2012/0320 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на
Европейския съюз, Конвенцията относно безопасността при използването на
химикали на работното място от 1990 г. на Международната организация на труда
(Конвенция № 170)**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Целта на настоящото предложение е да осигури правна възможност на държавите членки да ратифицират Конвенция № 170 относно безопасността при използването на химикали на работното място от 1990 г. на Международната организация на труда (МОТ), наричана по-нататък „Конвенция № 170 относно химикалите“ или „Конвенцията“.

Конвенция № 170 относно химикалите бе приета по време на 77-мата сесия на Международната конференция по труда, проведена на 25 юни 1990 г., и влезе в сила на 4 ноември 1993 г. Целта на Конвенцията е да се предотвратят и намалят професионалните заболявания и увреждания, причинени от въздействието на химикали. В конвенцията се съдържат и мерки за по-добра защита на населението и за опазване на околната среда.

Считано от м. юни 2012 г. Конвенция № 170 относно химикалите е ратифицирана от 17 страни—членки на МОТ. Тя е сред конвенциите, които МОТ определя като актуални, поради което прилагането ѝ се поощрява активно.

Европейският съюз (ЕС) е поел ангажимент да насърчава мерките, залегнали в програмата за достоен труд, както в Европа, така и във външните си отношения. Трудовите стандарти са възлов елемент в концепцията за достоен труд. Ратифицирането на конвенциите на МОТ от страна на държавите членки е израз на последователност в политиката, която Съюзът провежда с цел подобряване на трудовите стандарти в световен мащаб. Поради това е необходимо на равнището на ЕС всички правни пречки за ратифицирането от страна на държавите членки да бъдат отстранени по отношение на конвенциите, които по същество не пораждат опасения от гледна точка на съществуващите достижения на правото на Съюза.

Разпоредбите на Конвенция № 170 относно химикалите се отнасят до: установяването на процедура за оценка на химикалите, получаването на информация от страна на работодателите от техните доставчици, предоставянето на информация на работниците, необходимостта от подходящи превантивни мерки, както и създаването на програми за защита на работниците. В част I от Конвенцията се съдържат разпоредби относно обхвата и определенията, в част II са установени общите принципи, част III се отнася до класификационните системи и свързаните с тях мерки, части IV и V имат за предмет съответно задълженията на работодателите и задълженията на работниците, а в част VI са определени правата на работниците, включително правото им да избегнат ситуация, пораздаща опасност за тях, като същевременно останат защитени от последствия в техен ущърб, породени от упражняването на техните права. Част VII се отнася до задълженията за предоставяне на информация при износа към държави вносителни, които са членки на МОТ.

Безопасността на химическите вещества в ЕС е въпрос, на който се отделя специално внимание в рамките на социалната политика, политиката в областта на околната среда и вътрешния пазар и който е регламентиран в редица законодателни актове на Съюза, в това число:

- Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006¹.

- Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията².

- Директива 2004/37/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени или мутагени по време на работа (шеста специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 на Директива 89/391/ЕИО на Съвета)³.

- Директива 98/24/ЕО на Съвета за опазване на здравето и безопасността на работниците от рискове, свързани с химични агенти на работното място (четиринадесета специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО)⁴.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Не е приложимо.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

В съответствие с разпоредбите относно външните компетенции, по които Съдът на Европейския съюз се е произнесъл⁵, и по-конкретно по отношение на подписването и ратифицирането на Конвенция № 170 относно химикалите⁶, държавите членки не са в състояние самостоятелно да вземат решение за ратифицирането на конвенцията, без предварително да бъдат упълномощени от Съвета, тъй като определени части от Конвенцията попадат в обхвата на компетентност на Съюза.

Същевременно Европейският съюз като такъв не може да ратифицира конвенции на МОТ, тъй като страни по нея могат да бъдат само държави.

Когато предметът на дадено споразумение или договор попада отчасти в рамките на компетентността на Съюза и отчасти — в тази на държавите членки, институциите на

¹ OJ L353, 31.12.2008 г., стр. 1.

² ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1.

³ ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 50.

⁴ ОВ L 131, 5.5.1998 г., стр. 11.

⁵ Решение на Съда относно Европейското споразумение за работата на екипажите на превозните средства, извършващи международни автомобилни превози (AETR), дело 22/70 от 31 март 1971 г., ECR, 1971 г., 263; вж. също член 3, параграф 2 от ДФЕС, в който се кодифицират тези принципи.

⁶ Становище 2/91 на Съда от 19 март 1993 г., ECR 1993-I, стр. 1061.

Съюза и държавите членки трябва да вземат всички необходими мерки, за да гарантират по най-добрия начин сътрудничеството, необходимо за ратифицирането на конвенцията и за изпълнението на произтичащите от нея задължения⁷.

По отношение на три конвенции на МОТ, приети през последните десет години, части от които попадаха в рамките на компетентността на Съюза, Съветът упълномощи държавите членки да ратифицират, в интерес на Съюза, частите от тях, попадащи в обхвата на компетентност на Съюза⁸.

По-специално по отношение Конвенция № 170 относно химикалите още през 1993 г. Съдът постанови, че класифицирането, опаковането и етикетирането на опасни вещества и препарати до голяма степен е уредено в законодателството и поради това държавите членки вече не са в състояние да действат самостоятелно в тази област в рамките на външните отношения⁹. Оттогава достиженията на правото на Съюза в тази сфера бяха предмет на допълнително усъвършенстване и консолидиране. Основният законодателен акт в тази област е Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, наричан по-долу „Регламентът“. С регламента се осигурява прилагането на равнището на Съюза на Глобалната хармонизирана система за класифициране и етикетирание на химикалите („GHS“), разработена от Организацията на обединените нации. Законодателството на Съюза, което се основава на член 114 от ДФЕС, е много по-изчерпателно от общите принципи, установени в Конвенция № 170 относно химикалите. Между основните принципи, установени в конвенцията, и регламента няма противоречие.

В съответствие с член 19, параграф 8 от устава на МОТ конвенцията съдържа минимални стандарти, което означава, че прилаганите на национално равнище стандарти могат да бъдат по-стриктни в сравнение с предвидените в конвенцията.

Между Конвенцията и минималните изисквания, предвидени в правото на Съюза в тази област, няма несъответствие по отношение на подхода, прилаган спрямо разпоредбите относно безопасността и здравето на работниците. Това означава, че мерките на Съюза могат да се окажат по-строги от стандартите на МОТ и обратното¹⁰.

Целта на настоящото предложение е държавите членки да бъдат упълномощени да ратифицират, в интерес на Съюза, онези части от Конвенция № 170 относно химикалите, които попадат в обхвата на компетентност на Съюза.

Предложението е на основание член 218, параграф 6 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), който се прилага по аналогия, във връзка с член 114 от

⁷ Становище 2/91 на Съда на Европейските общности (ibid), точка 36, 37 и 38.

⁸ През последните десет години бяха приети три решения на Съвета за упълномощаване на държавите членки да ратифицират конвенции на МОТ: Решение на Съвета от 7 юни 2007 г. за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейската общност, Конвенцията за морски труд от 2006 г. на Международната организация на труда (ОВ L 161/63 от 22.6.2007 г.); Решение на Съвета от 14 април 2005 г. за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейската общност, Конвенцията за документите за самоличност на морските лица на Международната организация на труда (Конвенция 185), ОВ L 136/1 от 30.5.2005 г., и Решение на Съвета от 7 юни 2010 г., за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейския съюз, Конвенцията относно условията на труд в сектора на риболова от 2007 г. на Международната организация на труда (Конвенция № 188), ОВ L 145/12 от 11.6.2010 г.

⁹ Становище 2/91 на Съда, точки 25 и 26.

¹⁰ Становище 2/91 на Съда, точка 18.

ДФЕС, с който се осигурява правното основание за законодателството на Съюза за сближаване на законодателствата в областта на класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейския съюз, Конвенцията относно безопасността при използването на химикали на работното място от 1990 г. на Международната организация на труда (Конвенция № 170)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 във връзка с член 218, параграф 6, буква а), подточка v) и член 218, параграф 8, първа алинея от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент¹¹,

като има предвид, че:

- (1) Европейският парламент, Съветът и Комисията насърчават ратифицирането на международните конвенции в областта на труда, определени от Международната организация на труда като актуални, като част от усилията, полагани от Европейския съюз за създаване на достойни условия на труд за всички както в рамките на Съюза, така и извън него; защитата и подобряването на здравето и безопасността на работниците са важни аспекти на тези условия.
- (2) Правилата по част III от Конвенция № 170 относно безопасността при използването на химикали на работното място от 1990 г. на Международната организация на труда (МОТ), наричана по-долу „Конвенцията“, до голяма степен са залегнали в достиженията на правото на Съюза относно сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби и административните практики в областта на класифицирането, етикетирването и опаковането, разработвани от 1967 г. насам и допълнително консолидирани¹².
- (3) Поради това определени части от Конвенцията попадат в областите, които са от компетентността на Съюза, и държавите членки не могат да поемат задължения извън рамките на институциите на Съюза по отношение на тези части¹³.

¹¹ ОВ С , г., стр. .

¹² Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006, ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1.

¹³ Становище 2/91 от Съда от 19 март 1993 г., ECR 1993-I, стр. 1061, точка 26.

- (4) Европейският съюз не може да ратифицира конвенцията, тъй като страни по нея могат да бъдат само държави.
- (5) Затова е необходимо държавите членки и институциите на Съюза да си сътрудничат по отношение на ратифицирането на конвенцията.
- (6) Следователно Съветът следва да упълномощи държавите членки, които са обвързани от правото на Съюза относно сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби и административните практики в областта на класифицирането, опаковането и етиктирането, да ратифицират Конвенцията в интерес на Европейския съюз.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Държавите членки се упълномощават да ратифицират частите, попадащи в областите на компетентност на Съюза, предоставени с Договорите, от Конвенцията относно безопасността при използването на химикали на работното място от 1990 г. на Международната организация на труда (Конвенция № 170).

Член 2

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*